

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militia Sacra || Dvcvm Et Principvm || Brabantiaë,||

Molanus, Johannes

Antverpiae, [1592]

De sacris bellis Philippi II. Hispaniarum Regis Brabantia Ducis, &c. Cap.
LXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38114

ope Cæsaris eiectus, totumque mare deti-
ctis archipiratis pacatum est. Commenta-
rium de expugnato Aphrodisio conscripsit
Ioannes Christophorus Caluetus Stella,
cumque Ludouico Auilæ, militiae Alcantar-
ensis præfecto, dedicauit.

Excessit è uiuis die x x l. Septemb. anno
L V I I I. pijsimus & celeberrimus Princeps
Carolus v. Romanorum Imp. potentissimus,
septimo à translato in fratrem Imperio men-
se. Mortuus est autem in cœnobio S. Iusti,
septem à Placentia Hispaniæ miliaribus, cum
annos paterni principatus quinquaginta,
ætatis L V I I I. peregisset, rebus gestis omniū
Cæsarum gloria vel æquata vel superata.

Cum vltima in ægritudine versaretur, in
precibus ardentior, sæpe & piè admodum
pro Ecclesiæ concordia Deum orabat, in-
quiens; In manus tuas, Domine, tradidi Ec-
clesiam tuam.

Multi multa de hoc victoriosissimo Im-
peratore scripserunt: sed inter eos Principem
locum obtinet Guilhelmus Zenocarus Bru-
gensis, eques auratus.

*De sacris bellis PHILIPPI II. Hispania-
rum Regis Brabantia Ducis, &c.*

C A P. L X X V.

C A R O L O V. Imperatori, post immensos
cum in hæreditarijs sibi ditionibus, tum
in Imperio sacro propugnando perpeffos la-
bores, ad quietē sese danti, & quod exiguum
super-

X X. Lotha-
ringie &
Brabantie
Dux Phi-
lippus II.
Rex Hispa-
niarum, &c.

superesse sentiebat vitæ spatiū pia solitudine transigenti, in Imperij dignitatem Ferdinandus frater, in hæreditatē verò tot tantarumque prouinciarum Philippus filius successit. Is sub annum *CIO. IS. XLVII.* Brabantiam ingressus, summaque Caroli Patris gratulatione & incredibili gentis studio exceptus, rerum administrationem assumpsit.

Huic potentissimo Regi quanta sit Catholica religionis tuendæ cura, quantum studium, testantur non subditæ solūm ei ditio- nes, sed extera etiam ad fidem amplectendam, obedientiamque Romano Pontifici præstandam compulsæ.

Nam & absque eo quòd eius præcipuè auspicijs ingentes illi nuper repertæ Orientalis Indiæ tractus à turpissimo idolorum cultu ad veri Dei cognitionem magis magisque quotidie conuertuntur; illud profectò non exiguum est pietatis in tanto Principe argumentum, quòd cum Mariam Henrici *VIII.* Angliæ Regis filiam atque hæredem in vxorem duxisset, hoc ante omnia egit, vt conuentu procerum eius regni Londini habito, cui ipse etiam cum Regina vxore interfuit, à schismate & hæresi quæ Henrici *VIII.* rebellionem amplexi fuerant Angli liberarentur, Id quod & perfectum tunc fuit, Anglia post *XX.* amplius annum cum Ecclesia conciliata.

Eadem quoque pietate inferiori suæ Germaniæ fame propemodum pereunti subuenit:

uenit: aliunde enim frumenta aduehi curauit, & supra tria milia pauperum regio sumtu dicitur aluisse.

Quo tempore cum ad S. Quintini, quod Francorum est oppidum, nobilissima Gallum caede strauisset, atque ob id oppidani de subsidio desperantes, imbellem hominum turbam excedere iussissent, eam Philippus, datis etiam curribus, per media castra in Franciam deuehi iussit. Publico etiam cauit edicto, ut ciuitate expugnata à sacris templis, senibus, sacerdotibus, & coenobitis abstineretur, maximè verò ut sancti Martyris reliquiarum quam sanctissimam haberentur.

1364. Sed ut ad sacra huius Principis bella ueniat, simulatque à Francis dissidijs exsolutus huic rei animum adijcere potuit, mox instructa c. triremium classe, in Africam misit Garsiam Toletanum, qui arcem de Peuol, Christianorum nauigationibus infestissimam, expugnaret. Arx igitur ita inter abrupta montium altissimorum saxa collocata, ut non hominibus modò, sed ipsis etiam ibicibus inaccessa uideretur, summa & militum & ducum fortitudine est expugnata, paucissimis Christianorum desideratis. Pridie quam id fieret, celebratae erant per castra supplicationes & preces, communicarant etiam corpori Dominico non Duces modò ac nobiles, sed gregarij etiam plerique milites; ut non tam humana industria, quàm diuino praesidio de

de munitissima ista specula deturbati esse barbari videantur. Expugnata arce cum rebus compositis in naues se quisque reciperet, ingens Numidarum Turcarumque multitudo ex improviso in descendentes irruens, damno nullo maiori accepto, est profligata.

Maioris verò momenti est Melites oppugnatae expugnataeque propemodum, liberatio. Eam insulam cum Solymanus Turca c. LXVIII. triremium classe pertinaciter oppugnaret, remque incredibili barbarorum audacia ad extremum propè deduxisset, misit etiam eò Rex Philippus Garsiam Toletanum Siciliae Proregem, ut equites Rhodios, tanta virtute & constantia stationem suam defendentes, liberaret. Id quod ipse, expositis primùm in continentem VIII. milibus CCC. militibus, ac toto deinde ex vicina Sicilia aduecto exercitu, confectum curauit. Quae Rhodiorum militum liberatio quanti momenti necessitatisque fuerit, vel ex hostium conatu perspicuum est. Tanta namque pertinacia, tantaque vi à barbaris pugnatum fuit, tantaque à Rhodiensibus virtute restitum, ut ad viginti tria Turcarum in insula ipsa caesorum inuenta cadauera fuerint, septuaginta duobus & eo amplius pilis tormentarijs maioribus in insulam iactis.

Tertium habet locum inter Philippi Regis bella sacra, nobilis illa Christianorum

I victoria

1570

victoria naualis ad Echinades insulas. Selymus apud Turcas, Solymanno patri vita functo in Imperio fuerat substitutus. Is confestim initio imperij sui, instructa centum sexaginta triremium classe, Cyprum insulam occupare constituens, omnes eò Turcici regni vires potentiamque transmisit. Dux belli constitutus est Piali Bassa, qui, ut hæc expeditio susciperetur, Selymum adduxerat. Oppugnata igitur terra marique, quin & capta est Cyprus. Victor Piali non Cretam modò ceterasque in mari mediterraneo Christianorum prouincias animo ac spe sua deuorarat, sed penitus etiam in eorum ditiones ingredi posse sperabat. Tum Philippus Rex tametsi longius ab hoc periculo, quod Venetis potissimum imminerebat, constitutus, Andream Auriam tamen, nauarchum Regium, cum quinquaginta triremibus Venetis auxilio esse iussit. At cum hoc anno nihil se Christiani mouissent, rei non dubium difficultate absterriti, & subsequenti æstate numerosior etiam Turcarum classis Christianorum ditibus immineret; sacro se fœdere adstringi voluit optimus Rex, quod pro Christiani nominis defensione inter Pontificem Pium v. Philippum Regem, & Venetam Rempubl. ictum est. Ea res utique adeo Philippo cordi fuit, ut statim parata LXXXI. triremium & XX. onerarium nauium classe, Ioannem Austriacum fratrem

fratrem suum præclarissimū, adolescentem, sacri belli futurum Ducem ex Hispanijs Genuam, Genua in Siciliam dimiserit; vbi coniuncta cum Venetis classe, susceptisque Pontificis auxilijs, hostium sese superioris anni victoria superbientium conatibus obiecit. Id quod ita prosperè ab eo peractum fuit, vt atrocissima ad Actiū prope littus naturali pugna commissa ex ducentis quinquaginta Turcarum triremibus vix quadraginta noctis beneficio euaserint, reliquis omnibus aut in mare depressis, aut in victoris potestatem redactis, cæsa innumera barbarorum multitudine, captis cccxc. tormentis bellicis, & hominibus non paucis. Memorabilis ea fuit Christi victoriā, vt à multis scriptum sit, parem è Turcis nunquam habuisse.

Neque tamē ita hac clade terrebatur Selymus, quin, restaurata in sequentē annum classe, rursus in Christianos soluere cogitaret. Itaque Philippus Ioannem Austriacum è Tuneto, ad quod eripiendum Turcis in Africam profectus erat, reuocatum, denuo vt Venetis coniunctus Turcicæ classi obuiam iret, iussit. Eius aduentu cum territus hostis superioris cladis memoria in Pylum non sine damno recessisset, à regia classe aliquandiu obsessus est. Sed cum id frustra fieri postea intellectum esset, simulque æstas iam esset inclinatio, in hiberna sese recepit.

I 2 Quibus

1573.

Quibus simulatque excedere per hylmem licuit, in Africam profecta est. Vbi regnum TUNETANUM, capta TUNETO, TURCISQUE profligatis, atque alio constituto Rege, Christianis parere docuit.

*Incepit anno
x 1567. et du-
rat etiam
nunc. Et nõ-
dum finis.*

Sequentes Regis Philippi annos hactenus occupatos habet bellum grauissimum quod ad XXIV^m nunc annum summis & viribus & opibus cum hæreticis gerit. Nam cum belgicæ pleræque ditiones, Germanos Gallosque vicinos suos imitata, à fide Catholica & Orthodoxa, simul & obedientia Principis sui recessissent, ita vt res non tam clementia & benignitate quàm armis & seueris hæreticorum castigationibus indigere videretur: primùm quidem cum lectissimo milite, ad componendos Belgarum motus, missus est Dux Albanus: illi submissus Ludouicus Requesëtius, magnus Castiliæ Prior: hinc res Ordinibus patriæ credita: inde substitutus est Ioannes Austriacus frater: atque hoc magno bonorum omnium desiderio regi, ac maiori luctu & mœrore non ita multo post è viuis sublato, Alexander Parmensium & Placentinorum Dux, qui à LXVII. in hunc vsque annum, potentissimi Regis nomine cum hæreticis subditis pro fide tanquam cum hydra Lerneæ pugnarunt. Quo bello quoties commissum prælium, quot ciuitates hostibus ereptæ, quot ab eis rursus recuperatæ, quantum denique sanguinis

sanguinis toto eo tēpore fufum fit, norunt ij
 qui tempora illa plus quàm ferrea vixerunt.

Interea tamen neque Turcis parcitum est, 1576.
 missa contra eos in Africam classe, cui præ-
 erat Marchio S. Crucis: sed quæ, cognito mox
 per transfugas Turcarum consilio, in Hi-
 spanias est reuerfa.

Ita Rex verè omnibusque modis maxi-
 mus, fortunas omnes, viresque immensas à
 Deo acceptas, in debellandis Ecclesiæ hosti-
 bus non inutiliter impendit. Quem vt Deus
 Opt. Max. quam diutissimè ad Ecclesiam
 suam toto terrarum orbe propugnandam,
 hostibus terrorem conferuet, ardentissimis
 pro eius salute votis bonos omnes æquif-
 simum est precari

F I N I S.

I 3